

ÍNDIX

Pròleg	11
El gol de la vida.....	15
El tren només passa una vegada.....	23
Futbol i religió.....	33
Les llàgrimes del reserva.....	39
Carles Puyol, el germà del Putxi.....	47
La porteria a zero.....	53
A la grada hi ha un amor.....	59
Ivars d'Urgell: Futbol, festa boja i dones precioses	67
Les dures ressaques d'un diumenge al matí	73
L'entranyable senyor Bonvehí	77
Pepo, l'utiller.....	83
Mollerussa-Manchester. Happy Mondays i el Pedrosa	87
La llegenda de Ramon Font	91
Pere Bonell, el geni incompres.....	95
Al jardí de Pere Bonell	99
El difícil món del futbol femení.....	103
Trista il·lusió.....	105
Adéu, estiu	109
Text del Llibre - Disc <i>Camp de Terra</i>	111
Sir Pere Bonell.....	113
A la grada hi ha un amor.....	115
Ivars, futbol, festa i dones	117
Camp de terra	119
Les llàgrimes del reserva.....	121

PRÒLEG
CAMP VELL

En Joanet de l'Hispania marcava cada dissabte el camp vell, ballava gitanes i anava amb un cabàs arreglant persianes pel poble. A l'estiu el vèiem més perquè voltàvem a totes hores amb les bicicletes. En Joanet era metòdic, i aquell estri que escampava la calç justa sobre la sorra era màgic, un prodigi llavors, quan érem menuts i tot era territori acotat, tot era casa, tot era confort. Aquell soroll mecànic i greu abans d'iniciar el partit dels alevins, tret de sortida del cap de setmana. Abans feia fred, sempre feia fred: a l'escola, a les cases i a les "casetes", res de vestir. O potser som nosaltres que volem que els records aquells siguin així, quelcom nostre i quelcom fred, perquè el fred et fa sentir viu i et mou i et passa i ja està. Des de casa els pares veia la llum aquella a la dreta de l'escena. Veia el camp de futbol antic. Hi havia entrenament i baixava per aquell camí estret, ple de misteris, animals desconeguts i pedres traïdores, les meves cames avui en donen fe. Un camí que mai era il·luminat i que era herba marcada per l'anar i venir de la gent que vivia a pagès. Avui és progrés, és ciment i els que hi passen no saben que allò algun dia passat fou meu. El meu territori. Com les grades de ciment i els anuncis que any rere any perdien color, mentre nosaltres agafàvem el camí cap a una cosa anomenada vida. Aquesta que sovint et colpeja el cervell i et demana melangia com si fos heroïna. Saps que no és prou bona, però té un punt de plaer. Tinc una foto guardada sota pany i clau, sóc jo ja autònom de l'espectacle una tarda de partit, prop del marcador manual (ferro rovellat, repintat cent vegades), prop de les banquetes a peu dret que

hi havia, ric sota una gorra moderna llavors, porto un llibre a la mà. Tot el que sóc. De l'Ametlla, del camp vell, tradició que es té o no es té. La foto està tirada en el mateix costat on sempre paraven els "Morenos". Tres bons homes, tres pares, tres *hooligans* a temps parcial cada dissabte que jugava l'amateur. Dilluns tornaven a la gaveta, al camió de Cal Recader i a canviar pneumàtics, però allà eren obsessió per la pilota, per l'honor de l'home. I faltaven al contrari, al local, a l'àrbitre i a la canalla que els escoltàvem astorats. Darrere seu els avellaners on sempre hi anaven les pilotes dividides i les que tiraven els laterals poc destres. El nen gras que era, amb el número 16 cosit a mà perpetu a l'esquena, hi anava sovint, a aquells avellaners. Allà, en aquell camp, vàrem veure en Johan fer una sacada d'honor per la Festa Major, en Josep Costà creant la màquina més perfecta de fer futbol que he vist mai, un juvenil d'escàndol, referència a la comarca. Allà he vist gimcanes de cotxes i en Jepis Flaqué vestint la samarreta del poble del costat (en aquell acte de rebel·lia vés a saber per quina raó), tirant un penal contra la nostra porteria, la de dalt, tranquil, fatxenda, desmenjat, sota una pluja d'insults que no el distraueren gens. Al meu costat en Serral, en Miquel Fontanals, amb qui compartíem motos i bàsquet, estètica, brindis i camí a seguir pel marrec que era jo. Però anar al camp vell era un ritual, com el vermut, com l'amor, com tot a la vida. Avui en recordar-ho torno a tenir fred, a l'esquena, d'emoció. De vegades baixo fent-me el despistat fins allà. Queden restes de la grada, restes de la tribuna on ens aixoplugàvem i encara crec trobar trossos de benes i cordons entre les males herbes. El cervell em traïx ioloro suor, liniment i l'alcohol de 96 que fregàvem a les cames pel fred. Sempre el fred.

Un dia hi vaig actuar, al camp vell, amb aquell grup de música on tocava en Germán, guitarrista únic i extrem elèctric,

també. Hi acabàvem després de vés a saber quin desengany amb les guapes de Derbi Variant America negre, passant-nos porros de qualitat avcrem i ara ja només és memòria, meva i de la meva colla. A poc a poc la gent l'oblidà.

Un lateral dret dolent refusa una pilota cap als avellaners, la seva “burxa” sona seca, mullada de pluja de març tota, la pilota fa una increïble paràbola de més de setanta graus i desapareix per sobre de la tanca de ciment. Una veu sàvia des de la porteria de dalt fa el crit més precís i genial que mai he sentit. Encara no sap que molts anys després jo cridaré el mateix davant moments de joia, d'eufòria vital, etflica, química i que repetiré una vegada i una altra aquesta frase exacta:

“Fot-l'hi, Genís!!!”¹

Va passar, diuen, al camp de baix, de terra, al final del carrer Pere Soler, carrer dedicat a un gran futbolista, pare del Dudú (migcampista anàrquic i elegant) i picapedrer fill de Can Berga.

Miqui PUIG

1. Genís és el patró local, nom de molts homes durant anys a l'Ametlla del Vallès. Dos patrons, l'un notari i l'altre comediant.

EL GOL DE LA VIDA

Corre l'any 1984. Jugo a la Lliga Federada. Primera Divisió Provincial. El meu equip: els alevins del Club Futbol Joven-tut Mollerussa.

Tinc onze anys.

M'agrada la combinació de l'equipatge: samarreta blanca, sense escut ni propaganda; coll rodó blau; tres franges fines del mateix color que baixen tota la màniga fins a trobar els punys, també blaus; i pantalons que combinen els mateixos colors però en ordre diferent. En aquest cas són blaus amb tres ratlles blanques verticals als laterals. Per acabar, les mitges, blaves amb tres ratlles blanques horitzontals a la part superior delimitant amb els genolls.

Aquest equipatge és una imitació rural prou aconseguida de la mítica Adidas, marca de moda a l'època entre els joves de família bona.

Vist en perspectiva, els dissenyadors dels vuitanta eren uns visionaris. Una dècada més tard, aquell model de samarreta olímpica em va premiar amb uns quants dies (o més ben dit nits) de glòria. En concret, recordo els dissabtes a la nit a la discoteca fragatina Florida 135 (punt de trobada de grans futbolistes), on més d'una dona de bon veure i amb gust per l'LSD se'm va apropar per exterioritzar el seu vistiplau a la meva indumentària (per si algú encara tenia dubtes que vestir així un dissabte a la nit no era adequat), tot titllant-me de "modernet estilós".

Però tornem al futbol. Si hi ha res que jo conec bé, és el futbol base del Lleida. Un club que, per molt que sigui el de

referència a la província, sempre m'ha semblat que estava des-
emparat de la mà de Déu. Hi vaig jugar dels dotze als divuit
anys. Sis temporades consecutives (des d'Aleví fins a Amateur,
passant per Infantil i els dos Juvenils, A i B).

Ens canviàvem als vestuaris dels baixos d'un gol nord
en ruïnes. I jo, generós de mena, també en sóc al referir-me a
aquells espais com a vestuaris: eren bruts, petits, deixats i amb
una diversitat d'insectes tan gran que se n'hauria pogut editar
un catàleg ben documentat i complet. En el meu cas, acostu-
mat com estava a treballar hores a la granja de porcs que els
meus pares tenien als afores del Poal, canviar-me en aquelles
condicions no representava cap handicap.

El club de la capital del Segrià centrava els esforços a fitxar
bons jugadors. Tot aquell que destacava a la província acabava
jugant al Lleida. Una vegada al club, però, es feia molt poc per-
què el jugador progressés. Per tant, en aquest sentit el treball
era poc transcendent per no dir nul.

Així les coses, aquest era el panorama: instal·lacions més
pròpies del sector ramader que no pas del món del futbol; cap
tipus de planificació, ni programa, ni estratègia dels respon-
sables del futbol base; poca cultura de club per apostar per la
cantera. En definitiva, tot en el seu conjunt molt estèril. Què
implicava això? Doncs que jugar al primer equip (el somni de
la majoria) fos literalment impossible, tot i que la matèria pri-
mera era excel·lent.

La il·lusió de fitxar pel Lleida era tan gran en tots els nens
amb aspiracions futbolístiques que un no s'adonava de les de-
ficiències de funcionament del club fins que en formava part.
Això és el que em va passar a mi. Jo, com tots els nens de poble,
quan anava a la capital a jugar contra l'equip de referència po-
sava tots els meus esforços a fer-ho bé somiant que un dia em
fitxarien. Com trauria pit a l'escola!

I així va ser. Vaig acomplir el meu somni.

Tot va ser fruit, segurament, d'un gol nascut de la suma de la creativitat màgica que va sortir dels peus del gran jugador Carlos Horcajada i de la destresa tècnica en l'execució que vaig desenvolupar gràcies a la combinació d'inspiració i descaradura pròpies d'un nen ambiciós que jugava, deien, com els àngels.

Recordo amb precisió com va anar tot.

Era conscient de la importància d'aquell partit. Conscient que m'havia de fer veure, que havia de destacar. Per aquesta raó estava nerviós i desficiós al mateix temps perquè arribés el dia i l'hora del partit. I com tot a la vida, va arribar. Vaig presentar-me puntual, amb els companys, al camp de joc amb l'esperança ferma que es parlés de nosaltres.

Tot era a punt. L'àrbitre va llençar la moneda enlaire. Van escollir camp els del Lleida. Nosaltres posàvem la pilota en joc des del punt del cercle central. Amb el Carlos ens xoquem les mans i ens toquem pit contra pit. I sento una veu interior que em repta desafiant: "Llorenç, fins a dins..." Responc afirmativament amb un moviment de cap imperceptible per a la resta. És el meu dia.

El Carlos i jo estem considerats els jugadors de més talent de l'equip. Les cames, que són ossos coberts amb una mica de pell, estan neguitoses per jugar. Els cossos prims amb les costelles visibles a la perfecció són pura adrenalina i la sobreexcitació d'un cor que batega a cent vuitanta pulsacions per minut són els indicadors que avui serà especial.

Fatxenderia, inconsciència, ambició..., són conceptes que defineixen la nostra manera de jugar. Però sobretot, passió de ballar damunt de la pilota de manera sincronitzada. Tot l'ideari après, fusionat per executar-lo en una sola jugada, és el nostre moment.

Mirem concentrats, talment com si preparéssim una emboscada, la porteria rival, davant tenim onze jugadors blaus ben vestits que impressionen per la seva alçada. Van primers a la classificació, no han perdut cap partit. Nosaltes, dos nens primers fins a clarejar, un ros, l'altre moreno de menys de metre i mig, vestint una samarreta dos talles més grans, desperten les rialles i burletes dels jugadors rivals.

Estem ansiosos per iniciar un atac sorpresa, esperant el senyal i el xiulet del de negre.

Quan aquest alça la mà i diu “jueguen” comença l'espectacle. Toc suau amb la planta del peu endavant del Carlos cap a mi, inicio una conducció vertical amb la pilota enganxada als peus amb tota la gamma de moviments corporals que defineixen la bellesa estètica d'un atleta i progreso com si emprengués una aventura suïcida.

El nen, la pilota, el camp, els rivals, els aficionats, la llum d'un migdia solejat i un suau aire que bufa en contra que m'espenny discretament els cabells enrere. Em sento com el Quixot lluitant contra els molins i m'endinso a la dimensió desconeguda, buscant una porteria que els meus ulls de nen amb picardia veuen molt lluny. Avanço estilós com si m'hi anés la vida. A les primeres de canvi, em sortejo amb un bon driblatge de dretes i un cop de cintura elegant al primer davanter que em pressiona. Amb la pilota Mikasa, que és la prolongació del meu peu i que porto enganxada a les meves Patrik Silver com si portés un tresor, em trobo davant la presència intimidadora del mitja punta del Lleida, un tal Mariani, jugador que anys després jugà al primer equip del Lleida. Em pressiona amb tot el cos endavant tapant-me tota la visió perifèrica de l'espai, però amb una filigrana que he entrenat pels descosits als carrers sense pavimentar del Poal, li faig passar la pilota entre les cames de forma tan neta, que el deixo a terra observant totes les perspectives del meu cul.

El meu poder intern s'eleva fins a tocar la confiança. Abans que el pròxim migcampista m'entri ensenyant-me els tacs per davant li passo la pilota a l'Horca que em segueix de prop. El Carlos, magistral, s'inventa una croqueta de fantasia dreta-esquerra amb un gest tècnic d'una excel·lència tant aclaparadora que desmunta dos adversaris i la llei de la gravetat. I amb la finesa de la seva cama dreta, que és un guant de seda, em torna un esfèric que ja rodava marejat per un camp de terra que era testimoni de com aquesta, amb precisió quirúrgica i a la velocitat de la llum, torna als meus peus.

Dos fletxes enceses contra un equip de genis, superem línies i adversaris, portem l'aritmètica al rectangle de joc i l'espectacle continua amb una doble paret de tiralínies a un toc, un foc artificial que explota i fa saltar pels aires tot el sistema defensiu dels blaus i em deixa cara a cara amb l'últim home de la defensa, un central dos vegades més voluminós que jo, que m'ensenyà una destrat que regalima sang, que porta a les mans a punt per utilitzar-la.

Les orelles, que les tinc tan activades com les cames, senten *ohhs* d'admiració del públic que hi ha arropenjat a la barana perimetral de l'annex del camp del Lleida.

Encaro l'últim defensa amb la convicció d'un general ferit que vol matxucar l'enemic. I amb la confiança que et dóna la creativitat innata i una superioritat sana que tenen tots els nens quan les coses els surten bé, faig una autopassada de manual. La pilota passa pel costat esquerre del central i l'esquivo per la seva dreta com el vol lliure d'un ocell a la primavera. El defensa, d'intel·lecte analfabet però amb una ràbia de gegant, patina estrepitosament al terra, al mateix temps que noto com la seva enorme mà en un moment de desesperació intenta agafar-me la samarreta blanca del CFJ Mollerussa amb el número set a l'esquena, sense sort.

I com si el món s'alentís de cop, m'aturo. El porter, amb símptomes clars de sorpresa, surt cobrint la porteria, i tot i que s'esforça per intimidar-me, li detecto por. Sóc com un reactor que està a punt d'impactar al seu cos i abans de l'explosió executo picant la pilota per sota una vaselina que eleva l'esfèric en direcció al cel i quan sembla que els àngels de la guarda es volen quedar la pilota aquesta cau com la poma de Newton a la xarxa de la porteria.

Golàaas!!!

Em poso les mans al cap al mateix temps que corro en direcció al córner, embogit d'alegria i celebrant el gol conscient de la qualitat de la jugada. L'equip em busca per abraçar-me i Carlos Horcajada és el primer que m'atrapa i em tira a terra i en una escena de lírica esportiva a l'acte tots els jugadors se'm posen damunt, amb tant descontrol que és la primera vegada real de la vida que sento que puc morir ofegat. Ho celebrem com si haguéssim guanyat la Champions.

Mentre torno cap al lloc, per reempendre el partit, encara amb les sensacions al·lucinatòries del gol i aquella sensació de plaer indescriptible, noto com els jugadors del Lleida, estupefactes i admirats alhora de l'obra mestra que vam crear amb l'Horca, m'observen des de tots els perfils possibles i amb una mirada d'admiració clavada als meus ulls. I amb aquest llenguatge no verbal que només entenem els futbolistes, desxifro amb l'expressió de les seves cares, com em diuen sense paraules que amb poc temps serem companys.

El que Oliver i Benji tardaven deu capítols, nosaltres ho fem amb deu segons. Primera jugada: 0 a 1 a favor del Molle-russa, contra el millor equip de la categoria, increïble.

Encara hi van haver moltes jugades després. Sabeu quin va ser el resultat en finalitzar aquest històric partit?

Vam perdre per 16 a 1.

El Felip, capità del nostre equip, un lateral esquerrà catxondo que quan jugava treia a passejar els seus colzes al cap dels rivals a qui l'altre dia davant la seva gestoria li recordava aquest partit, m'assegura que té més present les ganes de deixar el futbol que li van venir després d'aquest partit que no el gol que vaig fer.

Serà que l'hauré somiat...?